

‘Mbo moet kweekvijver van talent zijn’

Herontwerp mbo Nieuwsbrief, 2009

Te weinig structuur, erosie van de vakinhoudelijke kennis. De kritiek in de media op het competentiegerichte leren is niet van de lucht. Beter Onderwijs Nederland spreekt zelfs van ‘vernietiging van kansen voor jongeren’. Zware woorden, die bovendien volgens Haagse Hogeschoollector Jan Geurts niet waar zijn. ‘Scholieren en arbeidsmarkt willen kennis die betekenisvol en bruikbaar is.’

Of het nu in het NRC Handelsblad, de Volkskrant of bij Rondon Tien of Buitenhof is, iedereen blijkt wel een mening toegedaan over competentiegericht onderwijs (CGO). ‘Nu is het de Nederlandse media eigen om zaken te overdrijven’, stelt Jan Geurts, lector Pedagogiek van de Beroepsvorming aan de Haagse Hogeschool. ‘Neem nou de storm van afgelopen januari. Acht uur lang live journaal. Alsof het om een nationale ramp ging. Zo gaan de media ook om met het nieuwe beroepsonderwijs. Als je niet beter wist, zou je ook hier denken dat het om een nationale ramp gaat. Maar herontwerp van het onderwijs is nu eenmaal een strijdtoneel. Het houdt de gemoederen flink bezig en dat is goed.’

Modern beroepsonderwijs

Een van de grootste CGO- criticasters die via krant en tv zijn stem laat horen, is Beter Onderwijs Nederland (BON). Deze vereniging met voorman cultuurfilosoof Ad Verbrugge pleit voor herstel van het ‘oude onderwijs’. In het huidige onderwijs is immers de uitval te hoog, gaat vakinhoudelijke kennis verloren, vullen managers hun zakken en weten leerlingen niet meer wat discipline is. Zo vindt BON.

Pittige woorden, die slechts ten dele waar zijn, vindt Geurts. ‘De resultaten van het mbo zijn inderdaad nog niet om over naar huis te schrijven. Maar dit is niet puur te wijten aan het competentiegerichte onderwijs. Veel van de gebreken die BON opsomt, gaan over het oude onderwijs.’ Geurts ziet het competentiegerichte leren als een vorm van modern beroepsonderwijs. ‘CGO is een nieuwe, toegepaste vorm van kennisoverdracht. Zowel scholieren als de arbeidsmarkt hebben daar behoefte aan: beide willen kennis die betekenisvol en bruikbaar is. Het beroepsonderwijs springt hier op in. Iets waar vooral personen die “gymnasiumachtige” kennis voorstaan, moeite mee hebben.’

Impresario

Nu is het volgens Geurts te gemakkelijk om de kritiek van BON zomaar van tafel te vegen. ‘Het zou beter zijn als het mbo deze kritiek aangrijpt om het herontwerpproces in een stroomversnelling te brengen. Ik pleit dan ook voor een sneller herontwerp met een betere focus. Hoe? Op de eerste plaats moet het mbo een kweekvijver van talent zijn. Daarnaast moet het mbo nauw aansluiten op de arbeidsmarkt. Maar misschien nog wel het belangrijkste: het mbo moet het talent van zijn leerlingen en de behoefte van de arbeidsmarkt bij elkaar weten te brengen. Talentvol vakmanschap tonen. Een impresariorol vervullen. Geen gemakkelijke rol, want deze vereist veel proactiviteit. En ondernemerschap. Aan het procesmanagement de taak om samen met de scholen te kijken hoe talent zo goed mogelijk geëxploiteerd kan worden. En dan gaat het niet om goede bedoelingen, maar om keiharde resultaatafspraken. Scholen moeten met feiten kunnen aantonen dat ze op de goede weg zijn. Het is vervolgens aan hen zelf om voortdurend te toetsen of ze aan bovengenoemde criteria voldoen. Het wordt tijd dat het mbo zijn eigen processen stuurt en niet meer alleen maar uitvoert wat een andere partij bedenkt.’